

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: **X/11729**

Érkezett: **2016 AUG 17.**

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Kövér László

az Országgyűlés elnöke részére

Írásbeli kérdés

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (2) bekezdése alapján, figyelemmel az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdésére, valamint az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 124. § (1) bekezdésére, írásbeli kérdést kívánok benyújtani Dr. Polt Péter Urhoz:

2018-ban is csálhatnak 3?

Tisztelt Legfőbb Ügyész Úr!

A választások tisztességessége részben a szavazások anyagi- és eljárásjogi szabályozásának kérdése, részben a valóságban az alkalmazás során nyíló lehetőségek vagy az azokkal való visszaélések hatásának eredménye.

Előbbinél a jogszabályok nem ütközhetnek a szűkebb vagy tágabb értelemben vett közösség morális értékeivel, utóbbi alapján pedig hatékonyan kell tudni kizárni a jogszabályok megkerülésére, kijátszására vagy megsértésére irányuló törekvéseket.

Ezért most sorra veszem a választási törvények azon fontosabb előírásait, amik véleményem szerint ütköznek a magyar választók erkölcsi értékítéletével, de az európai értékekkel mindenképpen, még akkor is, ha ezt az Alkotmánybíróság nem állapította meg.

Természetesen nem feledkezem meg azokról a gyakoribb gondokról sem, amik aprópénzre válthatóvá teszik a törvények eme tisztességtelen szabályait és valódi választási csalássá transzformálják azokat.

A kérdések három választási törvény

- a 2011. évi CCIII. törvény, az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvény,
a továbbiakban: **Vjt.**;
- a 2013. évi XXXVI. törvény, a választási eljárásról szóló törvény,
a továbbiakban: **Vet.**;
- a 2010. évi L. törvény, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló törvény,
a továbbiakban: **Övjt.**.

tisztességes voltával foglalkoznak.

Konkrétan:

1. A levélszavazatok megszámlálását a Vet. 293. §(1) bekezdése szerint az NVB felügyelete mellett az NVI végzi.

Az ország mintegy 10 ezer szavazókörében azonban megválasztott és jelölőszervezetek által megbízott szavazatszámológok végzik esküvel megerősítve feladatukat, egymást is ellenőrizve, biztosítva ezzel a közbizalom érvényre jutását.

Az NVI-t azonban erre senki sem választotta meg, és a pártok nem delegálhatnak a szavazatszámolást – illetve az azonosító nyilatkozat feldolgozását - ellenőrző, megfelelő számú megbízottat.

Kérdés:

Tisztességes-e a levélszavazatok megszámlálásának jelenlegi rendszere?

2. A választások során egy országgyűlési körzetben átlag 78 ezer választótól 500 ajánlást kell begyűjteni a jelöltté váláshoz, míg az önkormányzati választásokon nagyságrendileg hasonló (0,3; 0,4; 0,5; 1; 3%) a követelmény.

A választó a szavazás során csak egy jelöltre voksolhat.

Tehát teljesen indokolatlan a Vet. 122. §(3) bekezdése, illetve az Övjt. 8. §(1) bekezdése szerint a többes ajánlás lehetősége, mely kinyitja az ellenőrzés hiányosságaival együtt a választási csalások elkövetésének kapuját.

Kérdés:

Tisztességes-e a többes ajánlás intézménye, ha nem garantálható a választók adataival való visszaélés kizárása?

3. A Vet. 124. §(2) bekezdése a jelölőszervezet kötelezettségévé teszi az ajánlóívek határidőre való leadását. A hiányzó ívek miatt egyenként 10 ezer forint bírságot kell kiszabni.

Az ajánlóívek szigorú számadású bizonylatok. Azok módosítása, más által, más célra történő felhasználása lehetetlen, tehát nem világos, miért jár szankcióval a nyomtatványok leadásának elmaradása.

Kérdés:

Miért kell büntetni az ajánlóívek leadásának elmaradását?

4. A Vet 27. §(1) bekezdése szerint az NVB-nek az országgyűlési képviselőcsoportot alkotó pártok 1-1 delegáltja a tagja.

Ahogy jelenleg is, az országgyűlési frakciók nem feltétlenül a választáson indult közös listán szereplő jelölő szervek szerint alakulnak meg, hanem a nagyobb mandátummal bíró politikai szövetség osztódással szaporodhat. Így az NVB-ben akár egynél több pozícióhoz juthatnak.

Kérdés:

Tisztességes-e, hogy a közös jelöltek után 1-nél több tagot is lehet az NVB-be delegálni, ha több frakció alakul az együttműködéssel mandátumot szerzett képviselők közül?

5. A Vet. 37. §(1) szerint a választási bizottság tagját megválasztását, megbízását követően 5 napon belül fel kell esketni.

Ez a gyakorlatban úgy érvényesül, hogy a polgármesterrel azonos elkötelezettségű megbízott tag azonnal esküt tehet, a konkurens pedig az ötödik napon kap lehetőséget a fogadalomtételre. Ezek a napok általában pont a választási bizottság legfontosabb döntéseinek meghozatalában való részvételtől tartják távol a jelölőszervezet megbízottját.

Kérdés:

Tisztességes-e a választási bizottság megbízott tagját nem azonnal felesketni?

6. A Vet. 56. §(2) bekezdése szerint az NVI elnöke csak a tradicionális tevékenységek után fogadhat el díjazást hivatali ideje alatt. Tekintve, hogy semmilyen garancia nincs arra, hogy ezeken a csatornákon keresztül nem

lehet befolyásolni, anyagilag honorálni az elnököt, ahogy más tisztségek esetén is idejétmúlt a törvényi kivétel.

Kérdés:

Tisztességes-e bármilyen más javadalmazáshoz jutást engedni az olyan tisztségviselőnek – például az NVI elnökének -, akinek tökéletesen feddhetetlennek és pártatlannak kell lennie?

7. A Vet. 56. §(4) bekezdés c) pontja szerint nem lehet országgyűlési képviselő, vagy európai képviselő jelölt az NVI elnökének hozzátartozója.

A státust a Ptk. VIII. könyve 8:1. §(1) bekezdés 2. pontja határozza meg. Persze az fontos, hogy az elnök hogyan értesül az ilyen összeférhetlenség fennálltról és a megszüntetés egyetlen eszköze, hogy lemond vagy megpróbálja lebeszélni az indulásról a hozzátartozóját.

A Vet. 57. §(5) bekezdése szerint az NVI elnökével kapcsolatos, vagyonynyilatkozattal összefüggő eljárás eredményéről a miniszterelnök tájékoztatja a köztársasági elnököt.

A Vet. 60. §(1) bekezdés d - e) pontjai szerint az NVI elnökének megbízatása megszűnik a kinevezés feltételeinek hiánya esetén, az összeférhetlenség megállapításával és a vagyonynyilatkozat-tételi előírások megsértésével. Ezek objektív szempontok, melyet a (4) bekezdés szerint a köztársasági elnök állapít meg.

Kérdés:

Tisztességes-e, hogy a kezdeményezőnek nincs jogorvoslati joga a köztársasági elnök határozatával kapcsolatban, indítványa sorsáról értesítést sem kap?

8. A Vet. 140. §-a rögzíti mik a kampányeszközök és a 141. § pedig definiálja a kampánytevékenység fogalmát.

A 147. §(3) bekezdése szerint a médiaszolgáltató – ellentétben más kampányfelület hasznosításával – politikai reklám közzétételéért nem kérhet, nem fogadhat el ellenszolgáltatást. Akkor sem, ha nem közszolgálati, így szinte kizárt, hogy a választók által leginkább látogatott médiumokból tájékozódni lehessen az induló jelöltekről, persze az egyenlő esélyek biztosítása mellett.

A kampányeszközök között azonban nem szerepel az olyan politikai kiadvány, amit maga a jelölőszervezet ad ki, különösen az olyan, amely nem

a jelölőszervezetet vagy jelöltet népszerűsít, hanem más lejáratására, karaktergyilkosságra szolgál, s többnyire azonosítatlan, impresszum és felelős kiadó személy nélküli anyag.

Továbbá gyakorlat, hogy a kampánytevékenységet a jelölőszervezet kiszervezi, az kormányzati – önkormányzati, esetleg köztestületi „tájékoztatásnak” álcázva vagy a választáson nem induló társadalmi szervezet megnyilvánulásaként jelenik meg. Ráadásul ezek eredendően valamilyen közpénzből kerülnek finanszírozásra.

Kérdés:

A választások tisztességessége érdekében szükségesnek látja-e, hogy a politikai kampánytevékenységek és a kampányeszközök a választások kitűzésének időpontját követően csak az indulásra jogosult szervezetek, jelöltek számára legyenek használhatók, s ennek megsértése megfelelő szankcióban részesüljön?

Tisztelt Legfőbb Ügyész Úr!

Ezek az esetek magukban hordozzák a csalás lehetőségét, így nemcsak a megtörtént eseményekkel kell foglalkozni, hanem a prevenció érdekében gondoskodni kell a bekövetkezés esélyének csökkentéséről, a kockázatok minimalizálásáról.

Ezt várom Öntől is, hogy kezdeményezőleg lépjen fel a vázolt problémák orvoslása céljából.

Ennek jegyében várom részletes válaszát.

Budapest, 2016.08.17.

Tisztelettel:

Kunhalmi Ágnes
országgyűlési képviselő